

Hi havia una vegada... la crisi climàtica

¿Quina incidència tindria l'escalfament global en els personatges de la nostra infància? La ciència respon a la pregunta a les portes de la celebració de la Cimera del Clima

Comparem realitat i fantasia. Quan vegis aquesta icona , llegiràs els arguments dels científics sobre la crisi climàtica, mentre que quan vegis aquesta altra , t'estarem explicant com afectarien aquests canvis en la vida dels personatges de dibuixos animats

PER:
VALENTINA RAFFIO

DISNEY

El final del regne gelat

En els paratges més freds del planeta, l'escalfament global amenaça de destruir els blancs paisatges gelats. Investigacions recents revelen que el desglaç s'està accelerant a un ritme alarmant. Les aigües (cada vegada més càlides) i el vent (que al seu torn es va temperant) **desfan les reserves de gel** del planeta, tal com alerten els experts des de la revista 'Nature': des dels casquets polars de l'Àrtic i l'Antàrtida fins als paisatges nevats de Groenlàndia, passant pel cim de l'Himàlaia. Aquest fenomen, al seu torn, contribueix a la pujada del nivell del mar que, segons apunten alguns estudis de l'Organització de les Nacions Unides, podria assolir un **augment global d'entre un i dos metres** per a finals de segle.

La pujada global de les temperatures podria posar fi al regne de l'Elsa ('Frozen'). La reina de les neus necessitaria redoblar esforços per construir sobre unes glaceres que, ara com ara, es fonen a un ritme sense precedents. Mentre el seu regnat es fon, l'augment del nivell del mar començaria envaint zones costaneres i inundant els territoris més plans. Algunes illes, com la hawaiana de 'Lilo i Stitch' o la xilena de 'Vaiana', podrien començar a perdre terreny fins a desaparèixer.

DISNEY

Els oceans s'apaguen

En les profunditats dels oceans la situació també és crítica.

L'escalfament global, la sobrepesca i la contaminació posen en perill els ecosistemes marins. Els esculls de corall estan morint i, els que sobreviuen, perden el seu color. Algunes espècies marines estan migrant més enllà del seu hàbitat natural a la recerca d'aigües més fredes i, al seu torn, es converteixen en espècies invasores. D'altres estan patint alteracions en el seu metabolisme, cycle de vida i comportament, tal com publica la revista 'Current Biology'. A la llarga, cada vegada són més els estudis que alerten que els fons marins s'estan convertint en deserts inerts, com és el cas dels treballs en què ha participat la Universitat de Barcelona (UB) i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

🐭 L'aventura de l'Ariel ('La sireneteta') podria haver sigut molt diferent en un mar més càlid, més àcid, amb menys algues i, en general, menys biodiversitat. L'augment de diòxid de carboni a les aigües podria, per exemple, debilitar la closca del cranc Sebastià i deixar-lo, així, més exposat a possibles depredadors. El Nemo i els seus amics tampoc ho tindrien fàcil per sobreviure a la debilitada gran barrera de corall australiana. I, per si fos poc, tant el peix pallasso com la seva companya Dory, un peix cirurgià de l'Indopacífic, podrien estar en perill a causa del comerç internacional d'espècies exòtiques.

DISNEY

El cicle de la vida perilla

La crisi climàtica també amenaça el terra terrestre. La Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa (IUCN) n'alerta. En algunes zones, l'augment de les temperatures unit a una disminució de les precipitacions estan **transformant dràsticament aquests ecosistemes**. Les zones antigament frondoses estan perdent vegetació i recursos, mentre que d'altres de més seques van camí de **convertir-se en autèntics deserts**. Això està tenint efectes en la biodiversitat d'aquests ecosistemes; el conegut com l'"efecte cascada". Els experts, de fet, alerten que ens enfrontem a la **sisena gran extinció d'espècies**, tal com alerta l'últim informe encarregat per les Nacions Unides a l'IPBES (Plataforma Intergovernamental sobre Biodiversitat i Serveis dels Ecosistemes).

 El 'cicle de la vida', que servia de banda sonora a 'El rei lleó' podria canviar molt en una sabana africana amb cada vegada menys recursos hídrics, menys disponibilitat de plantes i a punt de convertir-se en un àrid desert. Els lleons Mufasa, Simba, Nala i fins i tot Scar, a més, s'enfrontarien a aquest hostil entorn amb l'afegit d'estar entre les espècies en risc d'extinció. Entre d'altres, per la caça i el tràfic il·legal.

DISNEY

El temps s'embraveix

La crisi climàtica està portant a l'extrem tant la freqüència com la intensitat dels fenòmens meteorològics extrems. Així ho alerten estudis recents publicats en revistes com 'Nature'. D'una banda, **augmenten les onades** de calor i s'aguditzen les sequeres. De l'altra, les tempestes, les inundacions i els huracans tenen més violència. Els experts, des de la l'Organització Meteorològica Mundial (OMM), alerten que l'escalfament global en el qual es veu embolicat el planeta des de meitats del segle passat ens està portant cap a la coneguda com l'**era dels extrems climàtics**'.

Fins ara, el violent vendaval que va provocar el naufragi del barco en el qual viatjaven els pares de l'Elsa (Frozen) eren un fenomen esporàdic. Però en un futur és possible que aquesta mena d'esdeveniments meteorològics siguin cada cop més freqüents. És possible que els cumulonimbus que a 'Up' alertaven de la tempesta que va arrossegar el Russell i el Carl cap a les cascades del Paradís podrien haver desencadenat una tempesta molt més ferotge que potser podria haver acabat amb la seva aventura. En una altra part del globus, ves a saber on acabaria la Mary Poppins arrossegada per unes ratxes de vent cada vegada més violentes...

DISNEY

El llibre de la selva es crema

Les selves i els boscos estan en risc. [La desforestació i la degradació](#) d'aquests ecosistemes amenacen els dipòsits naturals de carboni que, fins ara, havien contribuït a mitigar els efectes del canvi climàtic. L'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) estima que des de mitjans del segle passat, més de [la meitat dels boscos tropicals](#) del món han desaparegut. Això, al seu torn, suposa una greu amenaça per a la [biodiversitat que allotgen](#), tal com recorden des del Fons Mundial per a la Naturalesa (WWF).

Les sequeres, la desforestació i la falta de polítiques de conservació podrien fer que 'El llibre de la selva' es cremés. Això deixaria el Mowgli acorralat en el seu propi hàbitat. En el millor dels casos, la seva estimada selva amazònica quedaria delmada per la tala d'arbres i reconvertida en grans camps de pasturatge o sembrat. Mentrestant, a l'Àfrica, el Tarzan també veuria com la seva jungla perd el seu verd a una velocitat alarmant. En els dos casos, és probable que la pèrdua de l'hàbitat, unida a l'amenaça de la caça furtiva, provoqués la desaparició d'alguns rugits. La pantera negra La Bagheera ('El llibre de la selva') està entre les espècies en situació vulnerable. Els gorilles africans Kala, Kerchak i Terk ('Tarzan') també es trobarien en perill d'extinció.

DISNEY

La pol·lució oculta el país de Mai Més

La contaminació s'ha convertit en un dels problemes més visibles als quals s'enfronta el planeta i, sobretot, de la implicació de l'activitat humana en la crisi climàtica. Les partícules contaminants envaeixen aire, l'aigua i la terra. Les grans ciutats, a més, també es veuen exposades a contaminació acústica i lumínica. A això caldria sumar-hi la contaminació derivada dels residus que produeixen tant els habitants en la seva activitat diària (vidre, paper, plàstic, matèria orgànica, etcètera) com les grans indústries (agrícola, ramadera, pesquera, metal·lúrgica, minera, entre d'altres). Sobre aquesta qüestió, són centenars els estudis publicats recentment en prestigioses revistes científiques, en els quals s'assenyalen els danys tant per als humans com per al medi ambient.

A Londres, una gran ciutat que destaca pels seus nivells de contaminació atmosfèrica, és possible que la Wendy i els seus germans ('Peter Pan') desenvolupessin asma o altres problemes respiratoris. Tot i així, és possible que el Peter Pan hagués arribat a casa seva. Tot i que és molt menys probable que, a causa de la contaminació lluminosa, arribés a trobar el camí cap al País de Mai Més, al qual s'arriba seguint «la segona estrella a la dreta i tot recte fins a l'alba».